

ZAKON O IZVRŠENJU USLOVNE OSUDE I KAZNE RADA U JAVNOM INTERESU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Izvršenje uslovne osude, uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i kazne rada u javnom interesu (u daljem tekstu: alternativne sankcije), kao i nadzor nad uslovno otpuštenim osuđenim licem vrši se u skladu sa ovim zakonom.

Član 2

Izvršenje alternativnih sankcija, kao i nadzor nad uslovno otpuštenim osuđenim licem, vrši posebna organizaciona jedinica organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: jedinica za uslovnu slobodu).

U izvršenju alternativnih sankcija i vršenju nadzora nad uslovno otpuštenim osuđenim licem, jedinica za uslovnu slobodu saraduje sa organima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave, naučnim i drugim ustanovama i drugim organizacijama i institucijama.

Član 3

Izvršenju alternativne sankcije pristupa se kad odluka kojom je ta sankcija izrečena postane pravosnažna i kad za izvršenje nema zakonskih smetnji.

Član 4

Kad su ispunjeni uslovi za izvršenje alternativnih sankcija, jedinica za uslovnu slobodu preduzima potrebne radnje da se izvršenje sprovede bez odlaganja.

Član 5

Licu kome je izrečena alternativna sankcija ili uslovno otpuštenom osuđenom licu jemči se poštovanje ljudskog dostojanstva.

Zabranjena su i kažnjiva postupanja kojima bi lice kome je izrečena alternativna sankcija ili uslovno otpušteno osuđeno lice bilo podvrgnuto bilo kakvom obliku mučenja, zlostavljanja ili ponižavanja, kao i zdravstvenim i naučnim eksperimentima.

Član 6

Zabranjena je diskriminacija lica kome je izrečena alternativna sankcija i uslovno otpuštenog osuđenog lica, po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili

etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezike, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. IZVRŠENJE USLOVNE OSUDE I USLOVNE OSUDE SA ZAŠTITNIM NADZOROM

Član 8

Sud koji je izrekao uslovnu osudu ili uslovnu osudu sa zaštitnim nadzorom dostaviće primjerak odluke o izricanju ove mjere, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti te odluke, jedinici za uslovnu slobodu i organu uprave nadležnom za poslove policije na čijem području osuđeno lice ima prebivalište ili boravište (u daljem tekstu: policija).

O odluci kojom je izrečena uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom jedinica za uslovnu slobodu će, zavisno od obaveze zaštitnog nadzora, obavijestiti centar za socijalni rad prema prebivalištu ili boravištu osuđenog lica (u daljem tekstu: centar za socijalni rad), poslodavca kod kojeg je osuđeno lice zaposleno, odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje) i policiju.

Član 9

U izvršenju uslovne osude jedinica za uslovnu slobodu vrši sljedeće poslove:

- 1) poziva uslovno osuđeno lice radi obavljanja razgovora o korišćenju vremena provjeravanja i sačinjavanja individualnog programa postupanja prema tom licu;
- 2) vrši kontrolu izvršenja uslovne osude i pruža pomoć uslovno osuđenom licu;
- 3) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom licu (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom licu od drugih organa, institucija i organizacija;
- 4) sačinjava izvještaje o izvršenju uslovne osude i dostavlja ih sudu koji donio odluku u prvom stepenu;
- 5) u slučaju opoziva uslovne osude, dostavlja izvještaj organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: Zavod za izvršenje krivičnih sankcija) o preduzetim aktivnostima u izvršenju uslovne osude i ponašanju osuđenog lica tokom vremena provjeravanja;
- 6) vodi evidenciju o izvršenju uslovne osude.

Član 10

U izvršenju uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, jedinica za uslovnu slobodu vrši sljedeće poslove:

- 1) poziva uslovno osuđeno lice radi obavljanja razgovora o korišćenju vremena provjeravanja i sačinjavanja individualnog programa postupanja prema tom licu;
- 2) određuje rok u toku vremena provjeravanja u kojem je uslovno osuđeno lice dužno da se javlja;
- 3) vrši kontrolu izvršenja uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i pruža pomoć uslovno osuđenom licu;
- 4) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom licu (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom licu od drugih organa, institucija i organizacija;
- 5) sačinjava izvještaje o izvršenju uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i dostavlja ih sudu koji je donio odluku u prvom stepenu;
- 6) obavještava policiju o neizvršavanju mjera bezbjednosti i obaveza zaštitnog nadzora, ako policija ima ovlašćenja u vezi izvršavanja tih mjera, odnosno obaveza;
- 7) u slučaju opoziva uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, dostavlja izvještaj Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija o preduzetim aktivnostima u izvršenju uslovne osude i ponašanju osuđenog lica tokom vremena provjeravanja;
- 8) vodi evidenciju o izvršenju uslovne osude sa zaštitnim nadzorom.

Član 11

U slučaju da se uslovno osuđeno lice ne odazove pozivu iz člana 9 stav 1 tačka 1 i člana 10 stav 1 tačka 1 ovog zakona, jedinica za uslovnu slobodu će o tome, bez odlaganja, obavijestiti policiju radi obezbjeđivanja prisustva uslovno osuđenog lica.

Ako ne pronađe uslovno osuđeno lice, policija je dužna da o tome obavijesti jedinicu za uslovnu slobodu, o čemu jedinica za uslovnu slobodu odmah obavještava sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Član 12

Organi, institucije i organizacije iz člana 9 stav 1 tačka 3 i člana 10 stav 1 tačka 4 ovog zakona, dužni su da radi izvršenja uslovne osude i uslovne osude sa zaštitnim nadzorom sarađuju sa jedinicom za uslovnu slobodu i dostavljaju potrebne podatke iz evidencija koje vode.

Član 13

Kontrolu sprovođenja uslovne osude i uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, kao i mjera bezbjednosti ako su izrečene uz uslovnu osudu, vrši jedinica za uslovnu slobodu preko službenika koga odredi, provjerom izvršenja mjera bezbjednosti odnosno obaveza zaštitnog nadzora.

Član 14

U slučaju da osuđeno lice ne ispunjava obaveze koje su mu određene odlukom o uslovnoj osudi, jedinica za uslovnu slobodu će obavještenje o tome dostaviti nadležnom državnom tužiocu i sudu koji je donio odluku u prvom stepenu, o čemu će obavijestiti osuđeno lice.

Uslovno osuđenom licu jedinica za uslovnu slobodu će omogućiti uvid u obavještenje iz stava 1 ovog člana i dokumentaciju na osnovu koje je ovo obavještenje sačinjeno, u obimu kojim se ne dira u pravo na privatnost trećeg lica.

Član 15

Bliži način izvršenja uslovne osude i uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz člana 9 stav 1 tačka 6 i člana 10 stav 1 tačka 8 ovog zakona, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde).

III. IZVRŠENJE KAZNE RADA U JAVNOM INTERESU

Član 16

Sud koji je izrekao kaznu rada u javnom interesu dostaviće jedinici za uslovnu slobodu primjerak pravosnažne odluke o izricanju ove kazne, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti te odluke.

O odluci iz stava 1 ovog člana, jedinica za uslovnu slobodu će, po potrebi, obavijestiti centar za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje, policiju i poslodavca kod kojeg je osuđeno lice zaposleno.

Član 17

Kazna rada u javnom interesu izvršava se kod pravnog lica koje se bavi djelatnošću od javnog interesa (humanitarna, socijalna, komunalna, zdravstvena, ekološka ili druga slična djelatnost) ili neprofitabilne organizacije čija djelatnost je vezana za humanitarne, ekološke i druge slične aktivnosti (u daljem tekstu: pravno lice, odnosno organizacija).

Radi izvršenja kazne rada u javnom interesu Ministarstvo pravde može zaključiti sporazum sa organima državne uprave i organima lokalne samouprave kad su u pitanju djelatnosti nad čijim obavljanjem ti organi vrše nadzor, kao i sa pravnim licima, odnosno organizacijama, koji sadrži opšta pravila o izvršenju kazne rada u javnom interesu i međusobna prava i obaveze.

Član 18

U izvršenju kazne rada u javnom interesu jedinica za uslovnu slobodu vrši sljedeće poslove:

- 1) poziva osuđeno lice radi obavljanja razgovora i sačinjavanja individualnog programa radnih aktivnosti;
- 2) upućuje osuđeno lice na izvršenje kazne;
- 3) vrši kontrolu izvršenja kazne rada u javnom interesu i pruža pomoć osuđenom licu;
- 4) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom licu (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom licu od drugih organa, institucija i organizacija;
- 5) po potrebi nadgleda obavljanje radnih aktivnosti osuđenog lica;
- 6) sačinjava izvještaje o izvršenju kazne rada u javnom interesu i dostavlja ih sudu koji je donio odluku u prvom stepenu;

7) u slučaju da sud zamijeni kaznu rada u javnom interesu kaznom zatvora, dostavlja izvještaj Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija o preduzetim aktivnostima u izvršenju kazne rada u javnom interesu i ponašanju osuđenog lica tokom izvršenja te kazne;

8) vodi evidenciju o izvršenju kazne rada u javnom interesu.

Član 19

U slučaju da se osuđeno lice kome je izrečena kazna rada u javnom interesu ne odazove pozivu iz člana 18 stav 1 tačka 1 ovog zakona, jedinica za uslovnu slobodu će o tome, bez odlaganja, obavijestiti policiju radi obezbjeđivanja prisustva osuđenog lica kome je izrečena kazna rada u javnom interesu.

U slučaju da policija ne pronađe lice kome je izrečena kazna rada u javnom interesu, dužna je da o tome obavijesti jedinicu za uslovnu slobodu, o čemu jedinica za uslovnu slobodu odmah obavještava sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Član 20

Organi, institucije i organizacije iz člana 18 stav 1 tačka 4 ovog zakona, dužni su da radi izvršenja kazne rada u javnom interesu sarađuju sa jedinicom za uslovnu slobodu i dostavljaju potrebne podatke iz evidencija koje vode.

Član 21

Za svaki pojedinačni slučaj izvršenja kazne rada u javnom interesu Ministarstvo pravde na osnovu sporazuma iz člana 17 stav 2 ovog zakona, zaključuje poseban ugovor sa pravnim licem, odnosno organizacijom u koju se osuđeno lice upućuje radi izvršenja te kazne.

Izbor pravnog lica, odnosno organizacije kod koje se izvršava kazna rada u javnom interesu, kao i vrste posla, vrši se prema sposobnostima, stručnim znanjima i zdravstvenom stanju osuđenog lica.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži: vrijeme u kojem će se izvršiti kazna rada u javnom interesu, poslove koje će osuđeno lice vršiti za vrijeme izvršenja kazne, način izvršenja kazne, kao i prava i obaveze pravnog lica, odnosno organizacije i osuđenog lica.

Na osnovu ugovora iz stava 1 ovog člana jedinica za uslovnu slobodu sačinjava individualni program radnih aktivnosti i o tome, kao i o početku rada obavještava osuđeno lice.

Član 22

Za vrijeme izvršenja kazne rada u javnom interesu osuđeno lice ima pravo na uslove rada, radno vrijeme, odmor u toku rada, dnevni i nedjeljni odmor kao i zaštitu na radu, u skladu sa opštim propisima o radu.

Osuđeno lice koje je na izvršenju kazne rada u javnom interesu nema pravo na naknadu za rad, niti druga prava po osnovu rada.

Član 23

Rad u javnom interesu izvršava se na način koji obezbjeđuje poštovanje ljudskog dostojanstva, osnovnih prava i sloboda i privatnost osuđenog lica.

Osuđeno lice ne smije biti upućeno na teške, rizične ili poslove za koje je potrebna posebna stručna kvalifikacija koju osuđeno lice nema.

Član 24

Pravo na naknadu štete prouzrokovane radom osuđenog lica za vrijeme izvršenja kazne rada u javnom interesu, ostvaruje se u skladu sa opštim propisima o naknadi štete.

Član 25

Ukoliko nastanu okolnosti koje onemogućavaju izvršenje individualnog programa radnih aktivnosti, jedinica za uslovnu slobodu predlaže izmjene tog programa i obavještava sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Član 26

Osuđeno lice može Ministarstvu pravde podnijeti molbu, sa odgovarajućim dokazima, da mu se privremeno, prekine izvršenje kazne rada u javnom interesu, i to: u slučaju bolesti, iznenadne teške bolesti ili smrti člana uže porodice, potrebe obavljanja radova izazvanih elementarnom nepogodom usljed čega bi nastala znatna materijalna šteta po njega ili njegovu porodicu, ukoliko nema drugog radno sposobnog lica u užoj porodici osuđenog.

O molbi iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo pravde će donijeti odluku u roku od tri dana.

Odluka iz stava 2 ovog člana je konačna.

O odluci kojom se odobrava prekid izvršenja kazne rada u javnom interesu, odnosno taj prekid produžava, Ministarstvo pravde obavještava sud koji je donio odluku u prvom stepenu i pravno lice, odnosno organizaciju kod koje osuđeno lice izvršava kaznu rada u javnom interesu.

Prekid izvršenja kazne rada u javnom interesu može se odobriti najduže do 30 dana, a u slučaju bolesti osuđenog lica, prekid se može produžiti dok ta bolest traje.

Član 27

Kontrolu sprovođenja kazne rada u javnom interesu vrši jedinica za uslovnu slobodu preko službenika kojeg odredi, neposrednom provjerom kod pravnog lica, odnosno organizacije kod koje osuđeno lice izvršava kaznu rada u javnom interesu.

Član 28

Ako osuđeno lice ne ispunjava svoje radne obaveze ili ih grubo zanemaruje, pravno lice, odnosno organizacija je dužna da, u roku od tri dana, o tome obavijesti jedinicu za uslovnu slobodu.

Ako jedinica za uslovnu slobodu na osnovu obavještenja pravnog lica, odnosno organizacije utvrdi da osuđeno lice ne ispunjava ili grubo zanemaruje svoje radne obaveze, obavijeće razgovor sa osuđenim licem i upozoriće ga na posljedice takvog ponašanja.

Član 29

Ako osuđeno lice, nakon upozorenja iz člana 28 stav 2 ovog zakona, nastavi da grubo zanemaruje svoje obaveze ili ih ne ispunjava, jedinica za uslovnu slobodu će, bez odlaganja, obavijestiti sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Grubim zanemarivanjem radnih obaveza smatra se: nepoštovanje radne discipline i radnog vremena, dolazak na posao pod dejstvom alkohola ili opojnih droga, oštećenje sredstava za rad ili prouzrokovanje druge štete poslodavcu, zaposlenima ili korisnicima usluga poslodavca,

nasilničko, nedolično ili uvredljivo ponašanje ili iskazivanje bilo kakvog oblika netrpeljivosti prema zaposlenima ili korisnicima usluga pravnog lica, odnosno organizacije.

Član 30

O toku izvršenja kazne rada u javnom interesu jedinica za uslovnu slobodu najmanje dva puta podnosi izvještaj sudu koji je donio odluku u prvom stepenu, od kojih posljednji izvještaj podnosi u roku od 15 dana od dana izvršenja te kazne.

Član 31

Bliži način sprovođenja kazne rada u javnom interesu, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz člana 18 stav 1 tačka 8 ovog zakona, propisuje Ministarstvo pravde.

IV. USLOVNI OTPUST

Član 32

Rješenje Komisije za uslovni otpust kojim se osuđeno lice uslovno otpušta, dostavlja se u jedinici za uslovnu slobodu u roku od osam dana od dana donošenja.

O rješenju iz stava 1 ovog člana, jedinica za uslovnu slobodu će obavjestiti centar za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje, poslodavca kod kojeg je uslovno otpušteno osuđeno lice zaposleno, odnosno bilo zaposleno, odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, policiju, ustanove, druge subjekte, i fizička lica zavisno od obaveze utvrđene rješenjem o uslovnom otpustu.

Organi, ustanove, drugi subjekti i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da saraduju sa jedinicom za uslovnu slobodu i da daju potrebne podatke, odnosno informacije koje su u vezi sa izvršenjem obaveza utvrđenih rješenjem o uslovnom otpustu.

Član 33

U izvršenju obaveza uslovno otpuštenog osuđenog lica određenih rješenjem o uslovnom otpustu, jedinica za uslovnu slobodu vrši sljedeće obaveze:

1) poziva uslovno otpušteno osuđeno lice radi obavljanja razgovora i sačinjavanja individualnog programa postupanja;

2) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom licu (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom licu od drugih organa, institucija i organizacija;

3) saopštava, na jeziku koji razumije, upozorenje uslovno otpuštenom osuđenom licu o posljedicama neizvršavanja utvrđenih obaveza i upućuje takvu opomenu u pisanom obliku;

4) vrši kontrolu izvršenja obaveza uslovno otpuštenog osuđenog lica i sačinjava izvještaje o izvršenju tih obaveza;

5) preduzima druge propisane radnje koje imaju za cilj ispunjavanje utvrđenih obaveza;

6) obavještava nadležno državno tužilaštvo i sud koji je donio odluku u prvom stepenu o neispunjavanju obaveza uslovno otpuštenog osuđenog lica izrečenih rješenjem Komisije za uslovni otpust;

7) u slučaju opoziva uslovnog otpusta, dostavlja izvještaj Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija o preduzetim aktivnostima u izvršenju obaveza i ponašanju uslovno otpuštenog osuđenog lica tokom boravka na slobodi za vrijeme trajanja uslovnog otpusta;

8) vodi evidenciju o sprovođenju uslovnog otpusta.

Član 34

U slučaju da se uslovno otpušteno osuđeno lice ne odazove pozivu iz člana 33 stav 1 tačka 1 ovog zakona, jedinica za uslovnu slobodu će o tome, bez odlaganja, obavijestiti policiju radi obezbjeđivanja prisustva uslovno otpuštenog osuđenog lica.

Ako ne pronađe uslovno otpušteno osuđeno lice, policija je dužna da o tome obavijesti jedinicu za uslovnu slobodu, o čemu jedinica za uslovnu slobodu odmah obavještava sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Član 35

Organi, institucije i organizacije iz člana 33 stav 1 tačka 2 ovog zakona, dužni su da radi izvršenja obaveza uslovno otpuštenog osuđenog lica sarađuju sa jedinicom za uslovnu slobodu i pružaju potrebne podatke iz evidencija koje vode.

Član 36

Kontrolu izvršenja obaveza uslovno otpuštenog osuđenog lica vrši jedinica za uslovnu slobodu preko službenika kojeg odredi, provjerom kod organa, ustanova, drugih subjekata i fizičkih lica iz člana 32 stav 2 ovog zakona.

Prilikom vršenja kontrole izvršenja obaveza uslovno otpuštenog osuđenog lica iz stava 1 ovog člana, kontrole izvršenja uslovne osude i uslovne osude sa zaštitnim nadzorom iz člana 13 ovog zakona i kontrole sprovođenja kazne rada u javnom interesu iz člana 27 ovog zakona, službenik jedinice za uslovnu slobodu dužan je da se legitimiše pokazivanjem službene legitimacije.

Sadržaj, obrazac i način izdavanja, kao i evidenciju službenih legitimacija propisuje Ministarstvo.

Član 37

Ako uslovno otpušteno osuđeno lice ne ispunjava obaveze utvrđene rješenjem Komisije za uslovni otpust, jedinica za uslovnu slobodu može, sudu koji je donio odluku u prvom stepenu, podnijeti predlog za opozivanje uslovnog otpusta.

Na zahtjev uslovno otpuštenog osuđenog lica, jedinica za uslovnu slobodu će omogućiti uvid u spise predmeta koji se odnose na predlog iz stava 1 ovog člana, u obimu kojim se ne dira u pravo na privatnost trećeg lica.

Član 38

Kad utvrdi da je uslovno otpušteno osuđeno lice u potpunosti ispunilo obaveze utvrđene rješenjem Komisije za uslovni otpust, jedinica za uslovnu slobodu može podnijeti predlog Komisiji za uslovni otpust za zamjenu ili ukidanje obaveze utvrđene rješenjem o uslovnom otpustu.

Član 39

Bliži način izvršenja uslovnog otpusta, kao i sadržaj i način vođenja evidencije iz člana 33 stav 1 tačka 8 ovog zakona propisuje Ministarstvo pravde.

V. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA

Član 40

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo pravde.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz čl. 15, 31 i 39 ovog zakona primjenjivaće se Pravilnik o bližem načinu sprovođenja uslovnog otpusta, uslovne osude, uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i kazne rada u javnom interesu ("Službeni list CG", broj 32/11).

Član 42

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 2 stav 2, člana 66 stav 4, čl. 66v do 66đ, Glava VIa, i Glava sedma Zakona o izvršenju krivičnih sankcija ("Službeni list RCG", br. 25/94, 69/03 i 65/04 i "Službeni list CG", broj 32/11).

Član 43

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu sadržan je u odredbi člana 16 Ustava Crne Gore, kojom je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, pored ostalog, uređuju „način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje“ i „druga pitanja od interesa za Crnu Goru“.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste da se jednim zakonskim rješenjem na sveobuhvatan način, po prvi put u Crnoj Gori obuhvati izvršenje uslovne osude, uslovne osude sa zaštitnim nadzorom i kazne rada u javnom interesu (u daljem tekstu: alternativne sankcije), kao i nadzor nad uslovno otpuštenim osuđenim licem. Do sada je ova oblast bila djelimično uređena Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija. Međutim, višestruki značaj izvršenja alternativnih sankcija, kao i sprovođenje zaštitnog nadzora tokom boravka osuđenih lica na slobodi, nametnuo je potrebu za sveobuhvatnim zakonskim rješenjem u ovoj oblasti. Kvalitetnim izvršenjem alternativnih sankcija i mjera umnogome će se doprinijeti smanjenju stope recidivizma, smanjenju zatvorske populacije a samim tim i smanjenju budžetskih sredstava koja se izdvajaju za izvršenje kazni zatvora. Generalno posmatrano sprovođenjem alternativnih sankcija i mjera, doprinosi se većem stepenu bezbjednosti društva i cjelokupne zajednice.

III OSNOVNE ODREDBE

U ovom dijelu određen je predmet zakona i pojedinačno navedene vrste sankcija i mjera koje će se sprovoditi na osnovu istog. Takođe, određena je nadležnost organizacione jedinice Ministarstva pravde čiji će permanentni zadatak biti izvršenje alternativnih sankcija i mjera i rad sa osuđenim licima na slobodi. Riječ je o Direkciji za uslovnu slobodu u kojoj su zaposleni

službenici koji prolaze permanentne obuke za ovu vrstu posla. U ovoj zakonskoj cjelini utvrđena su i pojedina načela koja će biti vodilja u odnosu na poštovanje ljudskih prava i sloboda i postupanje sa osuđenim licima.

III IZVRŠENJE USLOVNE OSUDE I USLOVNE OSUDE SA ZAŠTITNIM NADZOROM

U odnosu na ove dvije vrste alternativnih sankcija ovim zakonom predviđene su određene novine u odnosu na dosadašnja normativna rješenja i praksu. Naime, ovim zakonom je predviđeno obavezno obavljanje razgovora sa osuđenim licem kao i vršenje stalnog nadzora i kontrole nad istim. Zakon predviđa i pružanje određenih vidova pomoći koji će na bliži način biti razrađeni kroz podzakonske akte. Takođe, zakon predviđa i saradnju sa organima i institucijama kada je u pitanju izvršenje ovih sankcija i daje mogućnost za pružanje permanentne podrške osuđenom licu.

III. IZVRŠENJE KAZNE RADA U JAVNOM INTERESU

Ovim zakonom, između ostalog biće riješeno i izvršenje kazne rada u javnom interesu, kao i sprovođenje konstantnog nadzora nad osuđenim licima tokom izvršavanja ove kazne. Zakon predviđa saradnju sa organima, institucijama i organizacijama koje će biti aktivno uključene u proces izvršenja ovog vida alternativnih sankcija. Na ovaj način doprinijeće se smanjenju zatvorske populacije i to naročito u dijelu tzv. "kratkih kazni zatvora" do šest mjeseci i na taj način uticati na to da se umjesto permanentnog trošenja sredstava za boravak u zatvoru, od osuđenih lica dobije besplatan rad kojim će na izvjestan način vraćati dug društvu.

IV. USLOVNI OTPUST

Institut uslovnog otpusta regulisan je kroz Krivični zakonik i kroz Zakon o izvršenju krivičnih sankcija. Međutim, iz razloga njegove specifičnosti, dio koji reguliše uslovni otpust od momenta donošenja rješenja od strane Komisije za uslovni otpust, regulisan je ovim zakonom. Dosadašnja praksa, da su uslovno otpuštena osuđena lica nakon izlaska iz zatvora prepuštena isključivo sebi, biće zamijenjena permanentnom kontrolom i nadzorom od strane službenika Direkcije za uslovnu slobodu. U tom smislu, službenici će praviti programe postupanja sa ovom kategorijom osuđenih lica, kao i procjene rizika u odnosu na recidivizam.

V. NAČIN PRIPREME NACRTA ZAKONA

U cilju izrade što kvalitetnijeg teksta nacrtu ovog zakona, formirana je u Ministarstvu pravde međuresorska radna grupa koju su činili predstavnici Vrhovnog suda, Apelacionog suda, Vrhovnog državnog tužilaštva, Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, predstavnik Advokatske komore, predstavnik nevladinog sektora i Ministarstva pravde. Takođe, ekspertsku pomoć pri izradi ovog Nacrta zakona pružili su i eksperti iz SR Njemačke i Kraljevine Holandije koji su bili angažovani kroz projekat IPA 2011 “Podrška reformi sistema izvršenja krivičnih sankcija”.

VI. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za realizaciju ovog zakona biće potrebna određena finansijska sredstva. Prije svega, potrebno je opremiti prostorije u kojima će raditi službenici Direkcije za uslovnu slobodu. Takođe, potrebna su ulaganja u osposobljavanje postojećeg kadra i zapošljavanje novih službenika.